СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVII. Ч. 54. Джерзи Сіті, Н. Дж., середа, 6. березня, 1929. VOL. XXXVII. No. 54. Jersey City, N. J., Wednesday, March 6, 1929. THREE CENTS.

50,000 ЛЮДЕЙ СЛУХАЛО ПРИСЯГИ ГУВЕРА

А МІЛІОНИ ЧУЛИ її ПО РАДІО. ЦІЛИЙ ЧАС ЛЯВ ДОЩ.

ВАШИНҐТОН, 5. березня. — „Боже, допоможи мені в тій службі краеви, до якої Ти мене покликав" — так присягав Гувер, а по присязі став 31-шим президентом Злучених Держав.

Було це вчора в год. 1.10 пополудні. В тій хвилі Кулидж став вже бувшим президентом. Він в кількох словах зложив желання свому наслідникови і відїхав разом з Миссис Кулидж та з приятелями на залізничий дворець, щоби відїхати до Нортгемптон, вже як приватна людина. Кулидж зник так скоро тому, щоби всі дальші почести і вся дальша увага були присвячені виключно особі нового президента.

На плятформі, де складав Гувер присягу, зібралися сенатори, ґовернори, державні секретарі та представники чужинецьких держав. Його присягу й інавґураційну промову передано по радіо в найдальші закутки світа. Кажуть, що міг її чути навіть командант Берд, котрий зимуе під полудневим бігуном.

Яких 50,000 людей не звертало уваги на дощ, що ляв без перестанку, а стояли на занятих місцях і слухали промови і присяги.

ІНАВҐУРАЦІЙНА БЕСІДА.

НАЙБІЛЬШЕ ЗАЦІКАВЛЕННЕ ВИКЛИКАЛА СПРАВА ПРОГИБІЦІЇ.

ВАШИНҐТОН, 5. березня. — Виголошена Гувером інавґураційна бесіда є повна реторичних зворотів і певности у велику й невичерпану силу американського народу, який Гувер називае найбільш патріотичним народом у цілому світі.

Багато уваги присвятив Гувер прогибіції і політиці спокою. Він заявив, що буде дбати про забезпечення мира краеви і світови, а заразом буде змагати до цього, щоби закон Волстеда був виконуваний як найточніше. Він підніс, що з причини недодержування прогибіції зростають у відстрашаючий спосіб злочини. Бутлеґерство не процвитало, колиб суспільність не купувала напитків, говорив Гувер. Через нарушення прогибіційного закона зникае повага перед законом. Президент заповів реформу судівництва в звязку з форсованнем прогибіції.

ЯК ПРОЩАЛИ КУЛИДЖА.

ВАШИНҐТОН, 5. березня. — Бувший президент Кулидж залишив президента Гувера по присязі та поїхав на дворець, заявивши членам свого кабінету, щоби його не відпроваджували, а пішли за новим президентом. Мимо цього понад 5,000 людей зібралося на стації, щоби сказати Кулиджови і Миссис Кулидж: Ґуд бай.

ТИСЯЧІ В ПАРАДІ.

ВАШИНҐТОН, 5. березня. — Правда, що дощ був великою перешкодою для інавґурації, бо й парада булаб виглядала інакше, колиб не помокли блискучі мундури і прапори. Але це не змінило таки веселого настрою. Старі конфедерати, скавти, жовнірі, моряки, Індіяне і дівчата машерували з усміхом. Кажуть, що найбільше жалували люде за парадними уніформами.

ЧУЖІ ДЕРЖАВИ ҐРАТУЛЮЮТЬ.

ВАШИНҐТОН, 5. березня. — В день інавґурації наспіли депеші з боку ріжних держав з желаннями для Гувера. Переслали желання: японський цісар, Франція, Польща, Болівія, Чіле, Туреччина, Венецуеля, Параґвай, Фінляндія, Швеція, Греція і другі.

ІНАВҐУРАЦІЙНИЙ БАЛЬ.

ВАШИНҐТОН, 5. березня. — З нагоди інавґурації відбувся великий баль, з якого дохід призначений на добродійні цілі. Баль відбувся під протекторатом заступника президента, Куртиса. В балю взяли участь 26 ґовернорів, багато дипльоматів і військових. Було кілька тисяч людей.

ГУВЕР ДЛЯ СВОЄЇ УЧИТЕЛЬКИ.

ВАШИНҐТОН, 5. березня. — В останній хвилі дали Гуверови знати, що на інавкурацію прибула його учителька, яка вчила його колись як малого хлопця читати й писати та подавала йому перші відомости людського знання. Гувер призначив для неї і її чоловіка місце на плятформі між найбільшими достойниками, зараз коло себе. Миссис Моллі Керен з Вест Бренч, в стейті Айова, заявила, що навіть тикет до неба не справив би їй більшої приемности як та память Гувера про неї, колишню його сільську учительку.

КУЛИДЖ ЖУРНАЛІСТОМ.

ВЖЕ ВИГОТОВИВ ПЕРШІ АРТИКУЛИ.

ВАШИНҐТОН, 5. березня. — Бувший президент Кулидж таки віддаеться журналістиці. Перші його артикули появляться друком у найближчих днях в місячнику Герста „Космополитен". Буде там писати на тему: „Як я обнимав президентуру і як її покидав".

РЕВОЛЮЦІЯ В МЕКСИКУ.

ПОШИРЮЄТЬСЯ ЩОРАЗ ДАЛІ.

МЕКСИКО СИТІ, 5. березня. — Урядово подають, що ворохобня обхопила тільки три стейти, але на ділі поширилася вона на 9 стейтів. В самій столиці спокій і нормальний рух так, якби нічого не було. Збунтовані знесли всі релігійні закони, проти яких протестувала католицька ерархія.

На загал панує переконанне, що Каес здушить повстанне, бо армія у своїй більшости вірна правительству Хіля.

ОБЄДНАННЄ ПРОТЕСТУЄ ПЕРЕД ЛІГОЮ НАЦІЙ В СПРАВІ ПОНЕВОЛЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ ПІД ПОЛЬЩЕЮ.

UNITED UKRAINIAN ORGANIZATION OF THE UNITED STATES PROTEST BEFORE THE LEAGUE OF NATIONS AGAINST THE POLISH OUTRAGES.

PHILADELPHIA, PA., March 4, 1929. — United Ukrainian Organizations of the United States, whose Headquarters are in this city, sent to Sir Eric Drummond, General Secretary of the League of Nations, the following telegram:

I

Sir Eric Drummond,
General Secretary, Legue of Nations,
Geneva, Switzerland.

Honorable Sir:—

United Ukrainian Organizations of the United States of America as the representative of the American Citizens of Ukrainian descent urgently request Your Honor to introduce to the Council of the League of Nations all the petitions, that have been sent to the League of Nations during the last few years from America, Galicia and from the President of the Western Ukrainian Republic Petrushevich concerning the Ukrainian territory, now occupied by Poland.

As the American Citizens we value highly the splendid work of the League of Nations, but we like to be assured that the League of Nations treats all the peoples and the nations equally just, and thus accordingly should compel Poland to fulfill toward Ukrainians and national minorities all her obligations of her international treaties.

The latest imprisonments and executions of innocent Ukrainians, the closing of Ukrainians schools and churches and other outrages are clear indications, that abnormal relations prevail in Poland between state and minorities. That abnormal situation in Poland demands prompt intervention by the League of Nations.

II.

Another telegram was sent to the Gustav Stresemann, minister of foreign affairs of Germany and member of the Council of the League of Nations.

The telegram reads:

Gustav Stresemann,
League of Nations,
Geneva, Switzerland.

United Ukrainian Organizations of the United States of America as the representative of American Citizens of Ukrainian descent have the honor to beg Your Excellency when discussing the question of minority rights of the nations also to present to the League the outrages practiced by Poland against seven millions of Ukrainians now under Polish occupation.

*

З приводу того, що на Раді Ліґи Націй, яка розпочинає свої наради в Женеві дня 4. березня б. р. має бути піднесена перший раз справа охорони національних меншостей, вислано з рамени Обєднання слідуючі телеґрами:

I

Сер Ерик Дрюмонд,
Ґенеральний Секретар Ліґи Націй,
Женева, Швайцарія.

Обєднанне Українських Орґанізацій в Америці, як начальна репрезентація Американців українського роду, просить Вас піддати під розвагу Ліґи Націй ті численні меморіяли, що висилаються від ряду літ з Америки і з Галичини та з рамени президента З. У. Н. Р. Петрушевича в справі поневолення українських земель під Польщею. Як американські горожани високо цінуємо роботу Ліґи Націй, а разом з тим раді би бачити Ліґу такою, що рівно справедливо дбае про всі народи і держави, а тим самим зможе змусити і Польщу, щоби хоч додержувала супроти Українців і національних меншостей ті зобовязання, які приняла на підставі міжнародних договорів.

Останні арешти Українців, засуди на смерть невинних людей, і замикання українських шкіл і церков вказують на анормальні відносини в Польщі і на конечну потребу інтервенції з боку Ліґи Націй.

II.

Ґустав Штреземан, Ліґа Націй,
Женева, Швайцарія.

Обєднанне Українських Орґанізацій в Америці як начальна репрезентація Американців українського роду просить Вашу Ексцеленцію при піднесенню питання національних меншостей представити Раді Ліґи Націй ще й ту екстермінаційну політику, якої держиться Польща супроти сімох міліонів Українців, що опинилися під Польщею.

СОЮЗ СВОБІДНОЇ ЛЮБОВИ.

У Москві відкрили при нагоді зловживань у будівельній інституції орґанізацію, основану одним з її старших книговодців Кармановим (номен-омен!) для ширення розпусти та пянства. Орґанізація „союзу свобідної любови" приймала в члени тільки урядовців своєї інституції. Між ними були два члени комуністичної партії і пять старших урядовців. „Засідання", які кінчались тим, що сидячу позицію зміняли всі на лежачу, йшли головно в бюрах, після урядових годин або в темних шиночках. Тому, що ці забави коштували багато гроша, її учасники сягнули по державні гроші в бюровій касі і „союз свобідної любови", що мав, як казали його основники, „нести свої ідеї в маси", скінчив свою діяльність прилюдним скандалом.

І ЗНОВ НЕМА ПРАВО ПЕРЕХОДУ ГРАНИЦІ.

По коротенькій дискусії і без поіменного голосування палата репрезентантів в конґресі Злучених Держав ухвалила 15. лютого обмежити в іміґраційнім законі право осіб, замешкалих в Канаді, переходити границю Злучених Держав в пошукуванню за роботою. Всі такі особи мають рахуватися за іміґрантів і мусять переходити всі церемонії з іміґраційним урядом, як звичайні іміґранти. Люде уроджені в Канаді не будуть мати богато трудношів, бо іміґрація родовитих Канадійців до Злучених Держав не е обмежена, але горожане Канади, що вродилися в инших краях, мусять чекати на квоту, приписану для країв їх уродження. Щоби ся поправка закона увійшла в життя, мусить ще одобрити її сенат.

ЯК МУСОЛІНІ ВІДПРАВИВ СОЦІЯЛІСТІВ.

Лондонський щоденник „Експрес" оповідае про розмову, яку недавно мав мати італійський премієр і диктатор Мусоліні з двома англійськими соціялістами, котрі хотіли намовити його, щоби він позволив італійським робітничим союзам пристати до Міжнародньої Федерації Професійних Союзів. Мусоліні вислухав їх терпеливо і сказав: „Я е диктатор для 50,000,000 Італійців. Мое слово є закон. Я е премієром сього краю. А ви маете лице приходити тут і жадати в мене, щоби я передавав порядкування моїми робітниками жмінці політичних фанатиків в Амстердамі. Панове, ви даремно тратите свій час і не знаю чиї гроші. Ваша гостина в мене нині тільки доказуе некомпетентність та короткозорість соціялістів".

РОСПОЧАЛАСЯ БОРОТЬБА З ПРАВОЮ ОПОЗИЦІЄЮ

БУХАРІНОВИ, КОТРИЙ ПОСОБЛЯВ СТАЛІНОВИ ПОВАЛИТИ ТРОЦЬКОГО, ТЕПЕР НЕ ДАЮТЬ ГОВОРИТИ.

БЕРЛІН (Німеччина), 5. березня. — З Москви повідомляють, що боротьба між Сталіним та лідерами правої опозиції, на чолі якої стоять Бухарін, Риков і Томський, все поглиблюеться. На останній московський партійний конференції, де головував „права рука" Сталіна Молотов, Бухарінови не дали говорити.

Коли Бухарін почав проти цього протестувати, Молотов добився того, щоби Бухарін залишив збори. Протестуючи, Бухарін залишив збори конференції, а разом з ним демонстративно вийшли всі його прихильники, члени правої опозиції.

ПИТАННЯ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШОСТЕЙ.

РАДА ЛІҐИ НАЦІЙ БУДЕ СТАРАТИСЯ, ЩОБИ ПРИ ОБГОВОРЕННЮ ЦЬОГО ПИТАННЯ ЗАДЕРЖАТИ СПОКІЙ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія), 5. березня. — Перше засідання Ради Ліґи Націй пройшло спокійно. Члени Ради стараються, щоб і дебати по питанню забезпечення прав національних меншостей також пройшли спокійно. Тому вони будуть старатися, щоби всі ці дебати були лише загально-принципового характеру.

Польща, Греція та мала Антанта, які мають у себе найбільше національних меншостей в Европі, домагаються, щоб при обговоренню становища національних меншостей в їх державах були вислухані пояснення їх делеґатів.

Думають, що й Штреземан, на домагання якого Рада Ліґи Націй мае тепер обговорювати справу національних меншостей, погодиться на загальні дебати в цій справі, не торкаючись виключно становища певної меншости. Цим він допоможе уникнути таких гарячих сутичок, які були між ним та Залеским на останніх зборах Ради.

Можливо, що дебати над питанням національних меншостей роспічнуться 5 березня по обіді.

ҐАНДІ АРЕШТОВАНИЙ.

ІНДУСЬКИЙ ВОЖД АРЕШТОВАНИЙ ЗА УЧАСТЬ У ЗАВОРУШЕННЯХ, КОЛИ ВІН ОРҐАНІЗУВАВ СПАЛЕННЯ ЕВРОПЕЙСЬКОЇ НОШІ.

КАЛЬКУТА (Індії), 5. березня. — Лідер індуських націоналістів Ґанді зістав арештований британською поліцією за орґанізацію бойкоту на европейську ношу, який скінчився сутичкою індусів з поліцією в Калькуті. Підчас сутички один інспектор поліції був побитий до непритомности.

Ця сутичка сталася тоді, як натовп Індусів під проводом Ґанді почав палити на площі паки европейської одежі, яку забрано зі склепів.

ЕВРОПА ПРО ГУВЕРА.

ЛОНДОН (Англія), 5. березня. — Вся англійська преса, за виключенням органу Партії Праці, стрінула прихильно інавґураційну промову Гувера, яку вона в більшости видрукувала в цілости. Сподіваються, що в часи президентури Гувера Америка визначиться не лише уліпшенням свого внутрішнього життя, але й міжнародного.

ПАРИЖ (Франція), 5. березня. — Французька преса також відводить інавґурації Гувера багато більше місця, як якому иншому президентови, що був після Вашингтона. На загал преса ставиться дуже прихильно до Гувера й сподівається, що він започаткує нову американську закордонну політику, яка допоможе й Европі в її складних та заплутаних міждержавних відносинах.

БЕРЛІН (Німеччина), 5. березня. — Берлінська газета „Берзен Цайтунг" говорить, що склад кабінету президента Гувера вказуе на його імперіялістичні наміри, направлені проти Европи. Поїздка Гувера в Південну Америку та призначення ґубернатора Філіпінів, а також комісаря в Нікараґві секретарем Стейту, ясно вказуе, куди буде направлений американський політичний та економічний імперіялізм, який буде противний інтересам Европи.

СПАЛИЛИ ДЕВЯТЬ СІЛ.

ПОВСТАНЦІ В ШАНТУНСЬКІЙ ПРОВІНЦІЇ ПАЛЯТЬ СЕЛА, ҐРАБУЮТЬ І ВБИВАЮТЬ НАСЕЛЕННЯ.

ПЕКІН (Китай), 5. березня. — Навколо столиці шантунської провінції невідома військова бриґада спалила й розграбила девять сіл. Бриґада ця оперує здовж залізничої смуги, яку охороняють японські війска. Населення тисячами заповнюе всі більші міста, шукаючи собі порятунку від жовкірів-грабіжників.

ФОШОВИ ПОЛЕКШАЛО.

ПАРИЖ (Франція), 5. березня. — Лікарі заявили, що маршалови Фошови трохи полекшало й можна сподіватися, що тепер він почне поволі видужувати, помимо свого старого віку.

ВИБУХИ АРСЕНАЛІВ.

СОФІЯ (Болгарія), 5. березня. — Ізза необережности робітника підчас праці в арсеналі стався небувалий в Болгарії вибух амуніції. 28 робітників зістали вбиті, а 12 тяжко поранені.

ЛОНДОН (Англія), 5. березня. — Від невідомої причини наступило кільки вибухів в ракетному відділі арсеналу Вулвіч, що міститься в центрі Лондону. 19 робітників легко покалічило. Після вибухів почалася пожежа, яку гасять пожарники з ріжних частин Лондону.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 0, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Oorder.

За оголошення редакція не відповідає.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

КАЛВИН КУЛИДЖ

Американський сатирик і гуморист Вилл Роджерс, котрий нераз кпив собі здорово з бувшого президента Кулиджа, дав свою прощальну оцінку особи президента. Як відомо, уряд президента спав на Кулиджа цілком несподівано для всього американського народу і самого Кулиджа, котрому ніколи і в життю не снилося, що він стане президентом. Але случай рішив. Помер Гардинг і Кулидж опинився в Білім Домі, а коли там стрінув свого приятеля, Двайта Морро, сказав отверто: „Сталося! Але я навіть не буду пробувати бути великим президентом". Оту скромну заяву вважає Роджерс найкращою ознакою характеру Кулиджа як людини.

Кулидж походить з фармерської родини. Діди і прадіди працювали на землі, його батько рівнож. Тому і психольоґія фармера, це у великій мірі психольоґія Кулиджа. Прийшов він до влади в часах, коли ще всюди був слід повоєнного хаосу. І як господар взявся Кулидж чистити господарство. Почав думати, як сплачувати довги і як інкасувати те, що йому належиться. Фармери відомі матеріялісти. І Кулидж ним був. Тому і за найбільшу кладе він собі заслугу те, що за свого шістьлітного урядовання трома наворотами знизив податки та заставив европейські держави сплачувати Америці затягнені ними воєнні довги. Аж при кінці своєї влади намагався він вже дати своїй діяльности свого рода ідеалістичне закінчення. Тому пробував він з рамени американського уряду довести до морської конференції в Женеві, а коли та розбилася, таки довів до заключення Париського договору, що ставить війну поза законом.

Кулиджа представляють як представника справжнього американізму, як людину чесну, дуже обережну, безпретенсіональну, господарну і економічну. Прибув він до Білого Дому з малого місточка Нортгемптон в стейті Месечузетз, де мешкав в нанятім малім домику і до того самого малого дому вертає тепер. Прибув до Білого Дому як цілком незнана в широкім американськім світі людина, а вертає як один з добрих президентів, про якого цілком певно будуть згодом кружляти ріжні леґенди, як от за ті вівці, про які розповідав Кулидж, як він їх колись годував з фляшки, щоби заробити $50 на рік. А тепер вернув Кулидж з півміліоновим майном в готівці і з офертами на редактора, які дають йому змогу доробитися за кілька літ кількох міліонів долярів.

Кулиджова адміністрація не ввійде в американську історію як адміністрація великої доби. Кулидж буде відомий як той, що приводив край по війні до нормального порядку, котрий мусів на своїх плечах переносити нафтові скандали, які лишив йому в спадку президент Гардинг, і за котрого випав великий вугільний страйк, супроти якого уряд був безрадний.

ПРО ВІДРАДНЕ І НЕВІДРАДНЕ В РІДНІМ КРАЮ

Просвіта і школа набирають щораз більшої пошани. Доля одної української ґімназії. Чого вчать в рогатинській ґімназії. Пласт. Боротьба з алькоголізмом і нікотинізмом. Школа має кооперативу, наукову читальню, щадничу касу, переплетню і шевську робітню.

Та дуже помилялись би Ви, як би думали, що ми вже зробили все і більше нічого нам не потрібно. Це — правду кажучи — тільки початок вселикої праці. Перед нами ще такі найбільше пекучі потреби:

1. Закупно приладдя до шкільних кабінетів. Ви це найкраще можете бачити по американських школах, як вони вивінувані. Скільки більше може скористати дитина з науки в такій школі, де їй усе покажуть, ніж у нашому Рогатині, де нема ніякої фабрики, ні музею, де не можна попросту говорити про багато ріжних цікавих річей, коли їх не можна показати навіть на образку! — До тогож шкільна влада, яка контролює науку в наших школах, робить нам труднощі й постійно грозить, що не даватиме прав публичних шкіл, як що ми в короткому часі не поповнимо наших шкільних збірок і бібліотек! А на те треба ще кількох тисяч долярів.

2. Лавки. У нас такі страшні лавки, що аж страх робиться, коли думаємо над тим, як то наші діти викривлюють собі хребти! Всі ці лавки, що їх сьогодня має наша школа, надаються хіба на підпал, так що в найближчому часі мусимо закупити зовсім нові. Рахуючи на одного учня кошт лавки 4 доляри, матимемо суму поверх півтора тисячі долярів на самі лавки!

3. Гіґієнічні вимоги нинішнього часу кажуть, що молодь мусить жити в чистоті, що мусить митися й купатися як найчастіше. Тому то ми мусимо призадуматися також над уладженням відповідної купальні для шкільної молоді, яка коштуватиме теж якусь суму!

4. Таксамо не можна на довго відкладати будови нового будинку на поміщення ґімназійної бурси. Тепер ця бурса міститься ще в ґімназійному будинкові, займаючи з нього добру половину. Але ґімназія з кожним роком потрібує більше місця, коли має розвиватися, отже бурса мусілаби стіснятися, а це дуже небажане для ґімназії. У Рогатині є так мало відповідних станцій для шкільної молоди, що найрадше ми помістили би всіх тих, які не мешкають у батьків, у бурсі; тоді ми могли би відповідати не тільки за їх поступи в науці, але також за поведення поза школою та за виховання. Тому нам треба бурси розбудовувати, а не стісняти, отже будова окремої бурси стає для нас дуже пекучим питанням.

З того бачите, Дорогі Земляки, що наші потреби нагадують криницю без дна. Ріжниця тільки така, що ні один сотик, зложений на потреби нашої **Рідної Школи,** не пропаде марно, а піде на якісь пожиточні цілі, піде на покриття потреб, що мають на меті піднесення нашого молодого покоління на души й на тілі!

А тепер щодо виховання. Виховувати молодь у нинішню добу дуже тяжко. Вона чогось не занадто піддається впливові своїх учителів, хоче йти своїми шляхами, які часами бувають дуже невідповідні. Тому треба вживати ріжних штук і способів, щоби цю молодь до себе привязати і могти на неї впливати. Молодь стала більше недовірчива; вона менше пильна і без порівнання менше солідна й обовязкова, як була колись. Тому виховування до пильности й обовязковости є одним із найважніших і найтяжчих наших завдань.

Орґанізацією, що найсильніше підтримує виховні заходи вчительського збору, є Пласт. З приємністю мусимо ствердити, що в цьому році Пласт розвивається дуже гарно. Як певно всі Ви знаєте, Пласт — це орґанізація, що гуртує в собі найкращі одиниці зпоміж молоді. Вона вимагає від своїх членів дисципліни, підпорядкування себе одній команді, додержування слова, обовязковости, помочі другим — одним словом, вона впоює в молоді души всі ці ідеали, які можуть з них зробити найкращих громадян нашого народу. До Пласту належить до 70 нашої молоді; їх мало, але це самі вибранці. Пластом опікується проф. Юліян Каменецький.

Пласт має в своїй програмі ще одну важну точку, а саме: боротьбу з алькоголізмом (пянством) і тютюном. Пластуни не курять і не пють і ведуть боротьбу з тими двома головними ворогами людства. З метою успішної діяльности в цьому напрямку повстав при Пласті перед трома роками Протиалькогольний Гурток, який згодом розрісся в силу і сьогодня є найсильнішим шкільним гуртком; до нього належить близько дві треті всієї молоді і всі вони зобовязалися словом чести, що не будуть уживати ніяких алькогольних напитків. При гуртку є також Протинікотинна Секція, яка виступає проти вживання тютюну. Кружок зібрав собі деякі фонди, яких ужив на видавання свого власного орґану **Ми Молоді!,** який виходить як місячник і розходиться по всьому краю — в накладі 2.000 примірників. Пробні числа того орґану висилаємо Вам окремо і просимо поширювати його між Вашими знайомими.

Инші шкільні орґанізації є такі:

1. Наукова Читальня, що обєднує в собі гуртки: літературний, драматичний та природничий. До Читальні сходяться учні й учениці кожної суботи пополудні й читають часописі, журнали і т. д.; одним словом, це шкільний клюб. Драматичний Гурток із прибутків, що їх придбав своїми виставами, поставив сцену в салі.

2. Щаднича каса, яка збирає навіть найменші щадничі вкладки від молоді й тим способом учить її ощадности. Та наша молодь досить бідна і може тільки мало щадити.

3. Кооператива, що належить також до Пласту. Вона продає булки, чай та ріжне шкільне приладдя.

4. Переплетня, яка недавно взялася також до виробу валізок на продажу.

5. Шевська робітня, де майстер-швець учить молодь самостійно робити й направляти обуву для власного вжитку.

Одним словом, у школі розвинено як найбільше всестороннє життя. Та на кожному кроці зустрічаємося з одною, дуже важною перешкодою, а нею є — брак гроша. Тому то вся діяльність мусить бути дуже скромна.

Стільки про ґімназію. Лишається сказати ще дещо про народню школу. Вона куди бідніша від ґімназії. Бо коли ґімназія вдержується тільки з оплат своїх учнів, то народня школа сама не може вдержатися. Батьки, що посилають дітей до народньої школи, ще не розуміють її ваги і часто жалують дати навіть 2 зл. місячно за науку. А як би кого сильно напирати, щоби платив, то він готов забрати дитину з нашої школи, а дати до польської, де наука за дурно. Через те Кружок мусить дбати про те, щоби своїми власними фондами в цілости удержати народню школу. Вона коштує не дуже багато, бо яких 10—12.000 зл. річно, але їх треба здобути, — а це так дуже тяжко! Народня школа міститься в будинку ґімназії і відбуває свою науку в пополудневих годинах, коли ґімназія вже покінчила свої заняття. Це дуже невигідно, тому Кружок беться з думками, де примістити народню школу. Одинокий вихід такий, щоби побудувати бурсу, а тоді з тих кімнат, де тепер міститься бурса, можна буде бодай дві віддати народній школі.

Допустити до упадку народньої школи нам не вільно, бо вона таксамо потрібна, як і ґімназія. До тогож вона підготовлює до ґімназії матеріял, бо сільські школи не завсіди справно працюють. На жаль, наше сільське населення не завсіди хоче розуміти вагу міської народньої школи; вони не хочуть на неї давати податків, кажучи, що це їх нічого не обходить, щоби діти міщухів училися. Таке становище дуже неправильне. Село тільки в деяких випадках вимагає окремої приватної школи, і яка-б не була сільська школа, то завсіди село лишиться українським. Зовсім инакше є з містом. У місті діти найскорше польонізуються, коли не ходять до своєї школи, бо в польській школі є під сильним впливом польських учителів і своїх польських товаришів, так що скоро приймають їх мову, їх пісні, молитви та звичаї. Тому нам не вільно недоцінювати наших міських шкіл, бо без них ми стратимо наші міста до решти, замісць їх відвойовувати.

Через те Кружок уживає ріжних способів, щоби цю школу удержати й не допустити до її упадку, а то сполучене з надзвичайними жертвами й труднощами. Отсю справу поручаємо як найбільшій увазі нашого американського Громадянства.

Побіч двох шкіл Кружок має під своєю опікою ще дві бурсі, у яких мешкають ґімназисти. Одна, що міститься в ґімназійному будинку, має поверх 120 хлопців, друга, відкрита цього року в будинку, що є власністю **„Шкільної Помочі",** має тільки 35 місць. Обі бурси також є тільки в стадії творення і вимагають ще великого вкладу гроша й праці, заки будуть відповідати всім своїм вимогам.

Остаточно треба поділитися з Вами ще одною відрадною вісткою, а саме, що громада Посвірж у рогатинському повіті заснувала свою приватну народню школу і її своїм коштом удержує.

Отсе й було би все, що Вам можемо написати про стан нашого українського шкільництва в Рогатинщині. Як бачите, не все воно дуже відрадне — а дещо навіть дуже невідрадне. Одне те, що можете бачити і в чому Вас мусимо запевнити, що наша праця не йде на марно, а приносить корисні наслідки, та що гріш, вложений у Рогатинську **Рідну Школу,** буде обернений на дуже корисні цілі.

(Конець).

Між товаришками. — Хтось назвав мене красунею...

— Коли?

— Вчора.

— Я питаюся, не коли він це казав, лише коли ти була красунею.

М. Коцюбинський.

ПО-ЛЮДСЬКОМУ

Оповідання.

(2)

— Ех, ви, заморені, захарчовані! Куди вам заступитися за громаду, коли у вас в жилах юшка з картоплі.

Не скажу вам, що з ним було тоді, як мене у москалі взято. Чотири роки одбув, повернувся додому, чую новина: Карпова тітка померла — десь у городі служила — стара дівка, самотня, й записала Карпові двіста рублів. О-от, думаю собі. Тепер мій сусідонько збагатів. Піду одвідаю його, чи жив-здоров?

Ще йно я на сінешний поріг а вже з хати шибнуло на мене духом печеного мяса, мов на Великдень. Ввійшов у хату — в печі горить, молодиця щось присмажує, а за столом сидить червоний, аж піт з його капле, Карпо й уминає страву. Зрадів, та так з масними устами й поліз цілуватися. Посідали ми. Дивлюсь — на столі повно полумисків і з печеним, і з вареним, а долі кістки валяються.

— Ну, як же тебе Бог милує? — Чув я, що тобі пощастило... Аж тепер хазяїном станеш...

— Та спасибі Богові й тітці покійній — хоч трохи оддишу та поживу по-людському.

— Воли собі купиш, або десятину поля.

— Воли! Що мені з волів? Я сам досі був, як віл у плузі. Ні, годі... тепер я поновлю свою кров, наберуся сили. Он у Німеччині або в Англії робочий чоловік кожен день їсть мясо. Того він і сміливий і розумний, людиною нарікається... В йому кров грає... А ми що? Жінко, давай, що там насмажила!...

Молодиця поставила печеню.

Частують мене. Карпо трощить, аж сопе.

— І не хочеться вже їсти, каже, а треба.

— То не їж, коли не хочеш.

— Ба! А памятаєш, як урядник розбив голову твому Іванові?

— Памятаю...

— І як я скочив ратувати Івана?

— Ну?

— А я-ж що? Хіба не злякався? Ні? — Отим то й ба.

Дзвонять по селу: здурів Карпо та й здурів. Люде йдуть у поле орати, а він до попа, та не так до попа, як до попової куховарки дізнатися, що вона батюшці варить. Баба Яличка хвалиться: двічі, каже, на тиждень глечика йому скидаю, жере без памяти, воно йому й вадить з незвички.

Минуло отак зо два тижні. Не бачу я щось Карпа та й не бачу. А наші ниви сумежні, орю я свою — і дивно мені, що Карпова стоїть облогом, не орана. Що воно за знак? Чи не слабий часом? Піду одвідаю. Та повертаючи з поля, й зустрівся з ним.

Схуд, пожовк, очі позападали, а сам невеселий.

— Що, — питаю, — підновив кров свою трохи?

— Та підновляю... Зразу не можна... Ти думаєш — легко воно нашому братові? Нема в кого ради засягти. Питав у попаді, що вона дає попові, — локшину з яблуками, каже, любить мій батюшка. Зварила мені жінка тої локшини, солодке, нудне, з души верне, а їм, нічого не вдієш... Часом так погано, що й на світ не дивився б, а часом чую, як кров у мені грає, сміливість у собі почуваю... так, здається, орлом би й полинув! От тільки не відаю, що корисніш для здоровля — чай чи пиво?... Порай, Максиме, ти-ж у москалях був, світа бачив, чув може...

А мені і сміх, і досадно: не витримав я — кажу йому:

— Чорт зна чим клопочеш свою голову, Карпе! Може там Німці — чи про кого розказуєш — і живуть по-людському, а нам воно не личить...

— Через віщо-ж? Хіба-ж ми не люде?

— Люде, та не такі...

— А якіж?

— Мужики.

— Ну, так що?

— А те, що не для нас усі тії витребеньки...

Глянув на мене Карпо так гостро, крутнув головою, мов бичок, що його муха тне, та так з докором:

— Оце й ти прти мене? І ти може скажеш, що Карпо дурний, гроші переводить, замісць того, щоб купити яку хвостяку або свиняку на хазяйство...

— А скажу...

— Ну, не сподівався я од тебе, Максиме, почути таке слово... Не сподівався. Прощай, коли так!

Крутнувсь — і пішов.

— Пожди, — гукаю за ним, — не сердься-бо.

І не озирнувся.

— Прощавай, — відгукує, — ех, шкода, нема вчителя!

Не хочеш говорити — вольному воля.

Сумує Карпо. Мені з свого обійстя видко, що у нього в дворі робиться. Ходить він по подвірю, никає, то в садок подасться, постоїть під деревом і знов у двір, немов учорашнього дня шукає. До роботи не береться, до мене не навідується! Жаль мені його... товариші, вкупі зросли, а тепер немов посварилися. Свій свойому — тиць солому. Піду до нього в неділю, мислю, нема чого бурмоситись.

Довелось раніше. Тесав вісь та якось і вищербив сокиру — пішов до Карпа позичити. Вступив я в сіни, а хатні двері не причинені, мені й чутно, як Карпо вигукує:

— Розщібай пазуху!... А ну, чи влучу?...

Що воно таке, — думаю собі, — чи йти, чи не йти? Та вже якось одхилив двері й бачу: молодиця сидить на лаві під вікном, розщібнула пазуху, аж перса видко, ще й руками її притримує, а Карпо лежить на постелі і влучає жінці в пазуху цукорками. Кахикнув я.

— А, це ти, Максиме? — зрадів Карпо, — заходь, заходь. Ми тут з жінкою ласощами забавляємося, цукорки їмо... вони, бач, з цукру, а цукор потрібний для тіла, він його нагріває, як дрова піч, і підживляє... На, їж ти...

Сів я, гомонимо. Карпо нічого, наче забув нашу останню розмову. Тільки помічаю я, що він щось мулиться. Говорить він, говорить, та все звертає на тії цукорки.

— Я, — каже, — жінки не неволю роботою... Хай оддише. Вона не худобина, не каторжна яка, щоб цілий вік свій працювати. Треба-ж їй спочити, треба-ж і розважитись чим. Людині по-людському слід жити.

— А якже, а якже, — підтакую, щоб не гнівити вже його. Коли це враз-бом, бом, бом. Я аж жахнувся.

— Та то дзиґари, — сміється Карпо, — клятий жид продав мені попсовані: показує два, а бє тринадцять.

— Ходи-но, я тобі ще щось покажу:

Та взяв мене за руку, підвів до стіни й показує якусь дощечку.

— Щож воно таке?

— Термометром називається. Подивись — і знатимеш, скільки тепла в хаті. А винесеш зимою на двір, показує холод.

Чудасія!

— На щож він тобі?

— Як на що? Треба-ж знати, чи доволі тепла, чи здорово людині в хаті, чи не здорово.

Ну, думаю собі, це вже ти почав своєї. Піду краще вісь кінчати. Позичив сокиру, та й з хати.

Коли так над вечір — майструю я ще коло стодоли, чую — в Карповому дворі сварка. Щось так здорово басом лається — і голос по знаку. Прислухаюсь — аж то тесть Карпів, жінчин батько. За що вони завелися? — думаю собі, та й приступивсь до ліси.

— Оддай мені ті гроші, що ще не проциндрив! — кричить тесть, — я їх заховаю, поки не прочумаєшся.

— Яке вам діло до мого життя й до моїх грошей? Не ви мені їх дали! — сердиться Карпо.

— Опамятайся, Карпе! Що ти вигадав: по-панському схотів жити, кров свою одмінити? Чи ти сповна розуму? Ей, накласти-б тобі на бідність, щоб знав, як переводити важкою працею загароване добро.

— Не по-панському, раз вам сказав, а по-людському! Ну, та що з вами балакати, однаково, як з тим кілком!

— Що ти мені сказав?

— Те, що чули?

— Та-ак?

— А так.

— Ну, то бувай здоров, небоже!

— Щасливо.

Розсердився старий, гримнув дверима, пішов.

А Карпо й собі надувся, мов индик:

— Йди — каже, — під три чорти, обрид.

Овва! — думаю: розбили глек, а воно не добре, бо тесть таки частенько запомагав Карпа. Прийде коза до воза.

Минула осінь. Зима в нас того року стала зразу, рівна, сніжна. А у селі не забувають Карпа, усе його ймення мелеться й шеретується. Одні кажуть, що він вже проїв ті гроші, що тітка одписала, а другі присягають, що в нього чимало ще лишилось. Усе, кажуть, возить щось з міста загорнене папером. Та й коня сторгував у Іванівського попа, ще й не аби-якого, а за сто карбованців. Пів-сотні оддав уже, а пів-сотні позичає в нашого таки чоловіка, багатенького хазяїна. Бач, думаю, й не похвалився, дарма, що товариш і сусід. Коли це справді приводить коня. Кінь гарний, расовий, басує, що й не вдержиш, сказано — огир. Хвалиться Карпо, радий такий.

— Правда, — каже, — дешево купив?

— Воно то не дорого, так инший за ті гроші пару купить.

— Е, я люблю хоч не багато, так гарного.

Тогож таки дня запріг він буланого в санчата й повіз жінку кататися. Зглядаються люде, все село дивує з нового багатиря.

На другий день зайшов я ранчись до Карпа, не застаю, сама йно молодиця.

— Нема, — каже, — мого вдома: повіз Іванівському попові за коня гроші.

Тонко-ж ти прядеш, голубе, коли на позичені гроші такі коні купуєш. А проте — повіз, то повіз. Сам знаєш, що робиш, мені байдуже.

Коли це вночі, спимо ми, щось у вікно — стук!

Схопився я.

— Хто там?

— То я, Карпиха.

— Чого вам?

— Вийдіть на час.

— Ну, що там? — питаю з порога.

(Дальше буде).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ХТО І ЯКУ ПРАВДУ ОБСТОЮЄ?

Коли застановимося глибше над дорогою політично-національних змагань, серед яких приходиться прямувати нашій улюбленій часописи „Свобода", то легко дається добачити, що вже від хвилі перших своїх зачатків до сьогодня вона завжди держалася певної ідеї і боролося кріпко і рішучо за принціп свободи і демократизму, усуваючи всякі противенства і перепони, які зустрічала на шляху свого розвою зі сторони противних їй елементів.

От хочби взяти ювилейне число „Свободи" з дня 22 лютого. Там тільки в малих начерках і мініятурі зображена фотографія її праці, але й з неї легко доглянути, що „Свобода" повстала з потреби ширення свідомости національної і політичної, поминаючи сторону матеріяльного обезпечення Українців на случай хороби або смерти.

У своїй праці національній і політичній мусів сей орган зводити боротьбу з відомою тоді партією москвофільською з одної сторони, а з духом непримиримого мадяронізму з другої сторони, так, що мимоволі ідея відомости національної яко принціп „Свободи" змушувала ту часопись вмішуватися в міру конечности і в чувства української душі і торкатися справ і прав української греко-кат. церкви.

„Свобода" і сьогодня інтересується життям-буттям українського народа в Америці і в старім краю і тому саме не може вона глядіти мовчки на рани української душі, коли ворожі в нинішних часах затії напосілися знищити український народ, добираючись аж до його серця. З почуття свого власного обовязку, в імя свого святого принціпу в ціли гоєння її душевних ран, вона старається бодай вчасти по своїй змозі обороняти наші народні права і святощі і то не лише національно-політичні, але і церковні, бож і на ті послідні напосілися наші вороги.

Дивно нам лише, що між українським загалом від часу до часу виринають люди, навіть такі, що покінчили висші школи, а тепер виступають проти голошених „Свободою" ідей і нападають з наклепами на редакторів „Свободи", а особливо на д-ра Мишугу за те, що вони пильнують, щоби „Свобода" не сходила зі своєї дороги — вірної служби свому народови.

Нам, як Українцям, що від довших літ приглядаємось точно життю-буттю українського народа не лише в старім краю, але і тут на американській землі, жалко, що між нами є боротьба на політичнім і церковно-народнім полі. Але треба памятати, що ті боротьби витворюються якраз з причини тих духових паразитів, з котрими український загал вже давно повинен би почислитися, як се зробив з Назарчуками і т. п. Боротьба мусіла тут повстати, коли рутенський табор еп. Богачевського боронить римсько-ляцького конкордату, а другі, як „Свобода", уважають його народним нещастем. Ми, як і „Свобода", є рівнож проти непотрібних конґресів і зїздів, але щож робити? У нас церква ще так злучена з народним життям, що годі її легковажити. А що в дієцезії еп. Богачевського боротьба, то нарід мусить зійтися і старатися завести лад на свій спосіб, коли епископ не може. Тому є оправданий і той зїзд, який має відбутися дня 26 марта в Алентавн, Па., бо отсе громади хочуть мати лад у себе. І священики, що є проти еп. Богачевського, мусять ввійти з тими громадами в тіснішу звязь. Ми повинні показати, що ми люде розважні і спокійні, що вміємо собою рядити та що у нас тільки загальне добро на меті.

І коли у нас є церковно-народна боротьба, то не за гонори, амбіції чи спекуляцію священиків на кращі парохії, а за народні права і за те, щоб наша церква помагала визволенню нашого народа, а не його поневоленню. Таке становище займає наша „Свобода" і зате її нарід шанує, любить і йде за її голосом.

За громаду в Картерет, Н. Дж.: **Іван Гінда**, предс.; **Іван Ґураль**, кас.; **Григорій Гайдук**, секр.

— Я збираю жертви на добровільні ціли. Що ви робите з вашими зношеними одягами?

— Як іду спати, вішаю на поручча крісла, а рано знову вбираюся.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

МИЛВИЛ, Н. ДЖ.

З культурної і господарської ділянки.

Дня 17. лютого с. р. заходом місцевих орґанізацій — відділу У. Н. Союза, української православної церкви і Рідної Школи відбулось на новій кольонії Милвил віче, якого завданням було **поставити на трівку основу Рідну Школу**. Віче вдалось. На ньому було богато учасників з Милвил і околиці. В Милвил живе около 200 українських родин, які, на превеликий жаль, поділені на рутенців й Українців-народовців. Кольонія по свойому положенню складається із старої і нової кольонії. Стара кольонія живе старими „традиціями", до народної ної праці не рветься і їй зі всім добре. Свої праперти поінтабулювала на еп. Богачевського і спокій.

Нова кольонія, випроцесувавши собі свої церковні праперти, старається на кождій ділянці двигати вперед наш нарід. Свідоміші одиниці, пр. Матолич, Ковальський, Пеленський, І. Найда, Ст. Чопик і др., стараються свою громаду поставити на рівні з іншими свідомими громадами.

На перше місце в новій кольонії поставлено шкільну справу і зорґанізовано Рідну Школу, до якої вчащають діти фармерів з Милвил і околиці.

Милвилці не занедбують і церковної справи. Донедавна спроваджували собі о. Улицького, а від кількох тижнів обслугує громаду „Нова Кольонія-Милвил" український прав. священик о. Железівський.

На господарській ділянці Нова Кольонія Милвил робить заходи, щоб зорґанізувати українську кооперативу, якої завдання таке:

1. Обєднати всіх фармерів, які ховають-годують кури, в одно тіло.

2. Масово під одним руководством збувати кури, курята і випродуковані яйця.

3. Гуртом, по гуртовим цінам, спроваджувати корм для курий.

4. Виучування раціонального рощення курий, будування курників, обслугування модерних інкубаторів (вигрівачів курят).

5. Допомога (наука і поради відносно хову курий) тим, які щойно зачинають господарство — рощення курий.

На полі зорґанізування кооперативи богато вкладає труду гром. Ковальський, який на годованню курий доробився значного майна. Гром. Ковальський дійшов вже до того, що уставив вигрівальники (incubator) на 6,000 курят що три тижні.

Взявши під увагу ці досягнення в економічному полі, треба радіти, що наші люди роблять поступ, не гірший від других народностей.

Милвилці Нової Кольонії не забувають на Рідний край. На днях вислали на потреби Рідного Краю через Обєднання $28.05.

На цю суму зложилась збірка в домі гр. Степана Чопика на його іменинах. Цю збірку зроблено на зазив о. Улицького. Жертводавцями були слідуючі: по $1.00: о. Улицький, Н. Гевчук, В. Матолич, М. Сопрун, С. Мусій, Ф. Кравс, С. Чопик, П. Чопик, Н. Романюк, Н. Н., п-ні Романюк, О. Гнатюк, Т. Ковальський. — Разом $13.00.

Зібрано на вічу 17. лютого $15.05. Жертвували по $1.00: д-р В. Клодницький, Гевчук, Ковальський, Власенко, Матолич, П. Чопик,; по 50 ц.: І Найда, Крупа, Купер, Власенко, Снігур, Венґжинський. Решту, себто $6.05, зібрано дрібними датками.

В. К.

— А то, пані Крупа, ваша дочка має гарну дитинку. Хтож є її батьком?

— О, нині це ще не знати. Завтра саме буде судова розправа.

РУХ ПО ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ШИКАГО, ІЛЛ. Бр. св. Петра і Павла, від. 220, повідомляє своїх членів, що квартальний мітінг відбудеться в суботу, 9. марта в гали парафіяльній. Проситься кождого члена прибути, бо маємо дуже важні справи до перепровадження. Буде читаний статут братства з 1911 року, щоби кождий член знав як має поводитись. Буде вибір делегата на конвенцію У. Н. С. Не явившийся член буде караний після статута. — Даниїл Костик, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. Тов. Запор. Січ, від. 75 повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінг відбудеться в неділю, 10. марта, в годині 1-ій попол. в гали при 3464 Cicotte Ave. Обовязком є всіх членів зійтись, бо маємо важні справи до полагодження. Пригадується делегатам на конвенцію, що мають бути на мітінгу до виповнення аплікації, бо в противнім разі не зможемо вислати делегата. — Стефан Дідула, секр.

ЙОНГСТАВН, О. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 230, повідомляє усіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що квартальний мітінг відбудеться в неділю, 10. марта, точно в годині 2-ій пополудни, в гали звичайній при Franklin Ave. На цей мітінг проситься усіх членів прийти, бо є важні справи до полагодження. З нагоди ювилейної кампанії У. Н. Союза проситься на ней мітінг привести нових членів, а рівнож дітий, котрі не є вписані в молодечім відділі. Уважайте члени У. Н. Союза на своїх дітей, се наша будучність, вписуйте до своєї славної организації. У. Н. Союз се одинокий наш проводир і опікун вдів і сиріт. — Іван Павловський, предс.; Йосиф Білик, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. Тов. ім. Івана Франка, від. 241, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що мітінг відбудеться 10. марта, в церковній гали, в годині 1-ій пополудни. Проситься всіх членів явитись на сей мітінг. — М. Заяць, секр.

ОЛІЕН, Н. Й. Тов. Запорожська Січ, від. 363, повідомляє своїх членів, що квартальний мітінг відбудеться в суботу, 9. марта, в годині 7.30 вечером. Проситься усіх членів прибути на сей мітінг в означений час, бо є важні справи до полагодження. Довгуючі члени мають вирівнати свої довги, бо в противнім разі будуть суспендовані. Не явившийся член заплатить кару. — Уряд.

БОСТОН, МАСС. Дружина Князя Данила, від. 238, повідомляє всіх членів і членкинь, що місячні збори відбудуться в понеділок, 11. марта, в 7-ій годині вечером. Проситься всіх членів на сі збори прийти, бо є важні справи до полагодження, як справа Сиротинця, надходяча конвенція. Кождий член повинен в тім дни заплатити свою належитість, бо секретар не має часу ходити за поодинокими членами. Збори відбудуться в Укр. Гали, 136 Arlington St. Хто бажає вступити в члени та забезпечити свою родину в У. Н. Союзі, просимо також явитись на сей мітінг. — Ник. Дависькиба, секр.

РОВЕЙ, Н. ДЖ. Тов. Згода, від. 294, повідомляє всіх своїх членів що квартальний мітінг відбудеться 9-го марта, в годині 7.30 вечером, в суботу, в гали церковній на Гренд ул. Проситься всіх членів явитися на сей мітінг. Урядники і контр. комісія зладуть справозданнє з першого чверть року. Проситься тих членів котрі ще мають пушки з року 1927, щоби збирали на Сиротинець та принесли на сей мітінг, бо уже найвисший час відіслати гроші до заряду Сиротинця. — Н. Гузар, пр.; Д. Гуменюк, кас.; Н. Моссора, секр.

ВИЛКСБЕРИ, ПА. Бр. св. Василія великого, від. 278, повідомляє своїх членів, що тримісячний мітінг відбудеться дня 10. марта, в гали церковній в годині 1-ій пополудни. Повинністю є кождого члена бути присутним на сім мітінгу. Буде вибір делегата і його заступника на конвенцію У. Н. Союза. Член, неявившийся на сей мітінг, заплатить кари 1 дол., а урядник 2 дол. — Йосиф Гоменюк, голова; Йосиф Крохмалюк, секр.

ІРІ, ПА. Бр. св. Петра і Павла, від. 40, повідомляє своїх членів, що звичайні збори відбудуться в неділю, 10. березня в 3-ій годині попол., в гали під ч. 908 Гесс Еве. Обовязком є кождого члена явитись, бо є важні справи до полагодження. Буде вибір делегата і його заступника на конвенцію. Проситься Українців, котрі ще не є членами У. Н. Союза, щоб прийшли і вписалися. Також члени, котрі ще не вписали своїх дітий, повинні повідомити секретаря, а він радо зайде до їх хат і впише. Не явившийся член буде караний після статута. Члени котрі були суспендовані минувшого місяця нехай прийдуть і вирівнають свої залеглости, бо в противнім разі будуть виключені з членства. — Н. Гаврилів, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. Запорожська Січ, від. 367, подає до відома всім своїм членам, що місячний мітінг відбудеться в неділю, 10. марта, в 2-ій годині пополудни, в парохіяльній гали, 303 Hudson Ave. Обовязком є кождого члена явитись на сей мітінг, бо є важні справи до полагодження. Члени, котрі мають залеглий довг, мають вирівнати сего мітінгу. Не забувайте, що Укр. Нар. Союза святкує 35-ту річницю існовання. Отож ми повинні показати пошану батькови-Союзови та на сей мітінг привести найменше по одному новому членови. Ану, скілько товаришів зробить початок сеї ювилейної кампанії, то поставлять нових кандидатів в члени до У. Н. Союза? — М. Микитин, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 156, повідомляє всіх членів і членкиць, що місячний мітінг відбудеться в неділю, 10. марта, точно в годині 1-ій пополудни в Русскім Народнім Домі, 620 Morton Ave. Проситься всіх членів і членкинь конечно прибути на мітінг, бо є важні справи до полагодження. Буде вибір делегата на конвенцію У. Н. Союза. — Н. Іщук, предс.; В. Трач, кас.; В. Новак, секр.

ТОЛІДО, О. Бр. св. О. Николая, від. 167, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. марта, в годині 2-ій пополудни, в Union Hall, 2748 Lagrange St. Проситься всіх членів прибути в означенім часі. Рівнож дається до відома всім членам, що вразі слабости члена, член має повідомити секретаря або предсідателя. Коли член до сего не застосується запомога з братської каси не буде уділена, після статута § 406. — Б. Унисько, предс.; Ів. Кульматицький, секр.; Н. Білецький, кас.

КЛІВЛЕЕНД, О. Тов. Сокіл, від. 336, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. марта, в годині 1-ій пополудни, в Укр. Нар. Домі при Вест 14-ій ул. Також обовязком є кождого члена прибути на забаву в суботу, 9-го марта в 6-ій годині вечером. — Тома Федорчак, рек. секр.

КЛІВЛЕНД, О. Тов. ім. Івана Франка, від. 334, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. марта, в год. 1-ій пополудни, в Укр. Нар. Домі. Проситься всіх членів прийти на збори самим, а не присилати дітий, бо будуть надзвичайні наради в справі вибору делегата на конвенцію; буде також справозданнє зі свята посвячення прапорів, роздача календарів і другі важні справи. Тому кождий член особисто повинен явитись на збори. — Василь Репужинський, голова; Михайло Гуль, рек. секр.

ЛОРЕЙН, О. Бр. св. Андрея, від. 128, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що мітінг відбудеться дня 10. марта, в годині 1-ій пополудни, в гали церковній, 2445 Іст 31-ша ул. Проситься всіх членів і членкинь прибути на мітінг і вписати свої діти до У. Н. Союза. Довгуючий член, коли не заплатить своїх залеглостий, буде суспендований. — М. Шемичик, предс.; В. Каршень, секр.; М. Савчин, кас.

АВОКА, ПА. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 326, повідомляє всіх своїх членів, що квартальний мітінг відбудеться в неділю, 10. марта, в годині 2-гій пополудни, в гали, де звичайно. Кождий член повинен явитися на тім мітінгу і заплатити свої місячні вкладки, бо в противнім разі буде суспендований. Член, не явившийся на сім мітінгу, підлягає кари 50 ц., а урядник 1 дол. — Н. Колодій, предс.; Г. Тронт, секр.; Т. Колодій, кас.

ФАРРЕЛ, ПА. Бр. св. Петра і Павла, від. 285, повідомляє всіх членів і членкинь, що мітінг відбудеться 10-го марта, в домі під ч. 924 Бічвуд Евеня, точно в 2-ій годині пополудни. Не явившийся член заплатить кару після ухвали. — Н. Забич, секр.

БАВНД БРУК, Н. ДЖ. Бр. св. О. Николая, від. 344, повідомляє всіх місцевих і позамісцевих членів, що квартальний мітінг відбудеться в суботу, 9-го марта, в годині 6.30 вечером. На сей мітінг проситься всіх членів прибути, бо є важні справи до полагодження. Буде вибір делегата на конвенцію У. Н. Союза. Довгуючі члени, коли не заплатять своїх залеглостий на сім мітінгу, будуть без виїмку суспендовані. Не явившийся член на сей мітінг заплатить кари 1 дол., а урядник 2 дол. Коли предсідатель не явиться на сей мітінг, так члени будуть змушені вибрати іншого предсідателя. — Іван Поклітар кас.; Ник. Пелехатий, рек. секр.; авдо ЛПівкович, фін. секр.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

ВОТЕРВЛІТ, Н. Й.

Збірка на „Рідну Школу".

Дня 19. лютого загостив до нас в своїй черговій поїздці п. Лев Ясінчук, делегат „Рідної Школи". День був дуже непогідний і тому заповіджені збори на 7 год. вечером не були такими, як можна було сподіватися. Та всеж таки присутні зложили свою пожертву в сумі $47.85.

Жертву зложили слідуючі: Братство св. Йосафата $15; по $5: о. Андрій Хлистун, Теод. Яворський; по $2: Ю. Креницький, М. Завійський, Д. Проць; по $1: П. Чура, Іл. Савюк, Т. Яхвяк, В. Футулуйчук, С. Гира, В. Мадараш, Я. Вовчко, Л. Завійський, Ів. Урбан, С. Ковальчик, С. Ковальчик (мол.), В. Вовчук, Юстина Атаманюк; по 50 цнт.: Й. Филяк, Магдалина Филяк, Юлія Млинарик, Михаїл Талай, Антін Спяк, Ів. Легуняк, С. Спяк; А. Костюн 25 цнт.; Галина Спяк (дитина) 10 цнт.

Теодор Яворський.

—o—

БЕЙОН, Н. ДЖ.

Коляда на Рідну Школу.

Зложили: Г. Сеник $5; Н. Сеник $3; по $2: С. Кібало, о. І. Захарко; І. Кіт $1.25; по $1: А. Рейтар, П. Сеник, Й. Борис, Г. Чмир, В. Федорик, В. Низовий, Г. Низовий, І. Кушнір, І. Литвин, П. Кудрик, С. Липа, П. Язьвінський, В. Савран, Л. Ґавадзин, Іл. Солонинка, М. Росоловський, М. Шаламей, Ю. Катариняк, П. Зіміняк, А. Половий, І. Лабай, І. Берчак, А. Басараб, М. Петруняк, І. Гамкало, П. Ярмолович, П. Задорецький, Ю. Бойко, С. Хандоґа, Н. Кісіль, Н. Путас, К. Гриник, Н. Н. 75 цнт.; по 50 цнт.: Н. Хомин, А. Болонний, Т. Павлишин, Н. Підгайний, М. Панас, Т. Задорецький, В. Скишляк, І. Притика, А. Незнайомський, Ю. Ошуст, П. Жирий, Д. Липовий, М. Пахолок, О. Бояновський, М. Хоптій, В. Павлукович, Ф. Половий, Є. Купранець, С. Щомак; по двацять пять цнт.: Г. Антін, М. Кобрин, Т. Колодій, Л. Скарбовський, Л. Нагребний, В. Олександрів.

Колядував хор „Боян" при українській греко-кат. церкві. Заколядував 57 долярів, а кромі того дали: по $1: Н. Мороз, О. Лотоцький, А. Щипанюк.

Разом вислано на Рідну Школу в краю через Обєднання 60 долярів.

К. Гриник.

Але. — Я приходжу поздоровити пана від мого батька. Хотів би заплатити довг...

— А, то дуже гарно!

— Але нині не може, бо не має грошей.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

